Kulmakivi

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti

2/2012

Pääkirjoitus

Henrik Perret
4.4.2012

”Sinun pitää tehdä kaikki se mitä Kristus ei ole tehnyt puolestasi.”

Hyvä ystäväni, Ruotsin kirkon pappi, kertoi, kuinka hän nuorena kristittynä ja teologina oli lain alla. Hän ei millään voinut vastaanottaa evankeliumin vapauttavaa sanomaa, vaan kaikki oli vain omaa yrittämistä ja tekemistä. Hän kertoi, että aina kun hän kuuli, että Jumala antaa jotakin armosta, hän ei kyennyt ottamaan sanomaa vastaan. Se ei vain mennyt perille hänen sisimpäänsä.

Ystäväni keskusteli asiasta tanskalaisen pappismiehen kanssa. Tuo tanskalainen pappi ymmärsi, mistä kenkä puristi. Niinpä hän sanoi ruotsalaiselle tulevalle papille: Sinun pitää tehdä kaikki se, mitä Kristus ei ole tehnyt puolestasi. Ystäväni kuunteli. Sanat ”sinun pitää tehdä kaikki” saivat hänessä vastakaikua, koska juuri sitä hän vaati itseltäänkin. Mutta sitten: kaikki se, mitä Kristus ei ole tehnyt puolestasi. Sanat hämmensivät ja panivat hänet miettimään, mitä Kristus oli tehnyt ja mahdollisesti jättänyt tekemättä. Tanskalainen pappismies jatkoi: Mutta Kristus on tehnyt kaiken puolestasi, eikä sinun ei tarvitse tehdä mitään!

Olen viime aikoina kovasti miettinyt evankeliumin ydintä. Huomaan, että monissa saarnoissa ja hengellisissä lauluissa julistetaan jotain muuta kuin Kristuksen evankeliumia. Saarnoissa on monia neuvoja ja kehotuksia, mitä pitää tehdä, sekä paljon ohjeita ja erilaisia näkemyksiä, mutta liian vähän sanomaa siitä, mitä Kristus on tehnyt puolestamme. Hengellisissä lauluissa, niin mukaansa tempaavia kuin ne ovatkin, keskitytetään kertomaan Jumalalle, mitä me ajattelemme Hänestä, kuinka annamme hänelle rakkautemme, elämämme ja aikamme jne. Kyllä kaikki tämäkin kuuluu uskon todellisuuteen. Rukoilemme ja ylistämme Jumalaa ja kiitämme häntä kaikista hänen hyvistä lahjoistaan. Mutta se on kuitenkin reaktiota, vastausta ja seurausta Jumalan aktioon, Jumalan toimintaan. Liike on tavallaan ”uskonnollinen”, ihmiseltä Jumalalle.

Evankeliumi sen sijaan puhuu siitä, mitä Kristus on tehnyt. Se puhuu siitä, mikä lähtee Jumalasta ja Jumalalta ihmiselle. Pääsiäisen sanoman ytimessä on juuri Pyhän ehtoollisen asetussanat: sinun puolestasi annettu, sinun puolestasi vuodatettu. Sinun puolestasi.

Kuulemme usein, kuinka tärkeää on pitää kiinni uskosta, Herrastamme Jee-

suksesta Kristuksesta. Mutta Raamatussa on toinenkin, vielä tärkeämpi sävel: Jumala pitää meistä kiinni, Hän ei laske meitä menemään. Profeetta Jeremia kertoo omasta hengellisestä elämästään, kuinka hän tuli siihen pisteeseen, että hän päätti lyödä hanskat tiskiin. *”Enää en halua ajatella häntä enkä puhua hänen nimissään", tuntui kuin sisimmässäni olisi palanut liekehtivä tuli ja luuni olisivat hehkuneet. Viimeiseen saakka minä yritin tätä kestää, mutta enää en jaksa.*” (Jer. 20:9).

Jumalan kiitos! Jeremia halusi lähteä, mutta hän ei päässyt pois!

Ehkä lukijoiden joukossa on joku, joka kokee, ettei enää jaksa. Usko ei maistu, kaikkea on yritetty, eikä todistuksesta ei tule mitään.

Jeremia paljastaa evankeliumin voiman, joka on juuri sitä, että minun sijastani tulee Kristus itse. Jeremia todistaa: *Herra, sinä olet taivutellut minua, ja minä olen suostunut! Sinä olet tarttunut minuun ja ottanut minut valtaasi.* (Jer. 20:7).

Juuri sinun takiasi – ja minun takiani – olemme viettäneet pääsiäistä.

“Sinun pitää tehdä kaikki se, mitä Kristus ei ole tehnyt sinun puolestasi.”

Jäikö sinulle paljon tekemistä?

Kun nyt elämme pääsiäisaikaa, elämme juuri pääsiäisen evankeliumista. Uskonelämämme ei ole osamaksujärjestelmä, vaan se on Kristuksen kanssa elämistä ja olemista.

Siunatkoon ja varjelkoon sinua kolmiyhteinen Jumala, Isä ja Poika ja Pyhä Henki!

Hilpi Jenu

Minkälaiseen luolaan rosvot pakenivat?

Timo Eskola

Pääsiäisen teksteihin kuuluu Jeesuksen ankara mielenosoitus temppelissä. Hän kaataa rahanvaihtajien pöydät ja kieltää pappeja kantamasta uhriaineita temppeliin. Sitten hän huutaa ihmisille kuolemattomat Vanhan testamentin sanat: te olette tehneet tästä rosvojen luolan! Minkälaisessa luolassa nämä Jeesuksen ajan roistot oikein elivät?

Temppelin tapahtumaa on usein tulkittu varsin kansanomaisesti vedoten siihen, että rahamiehet olivat tehneet temppelistä pelipaikan. Saarnoissa kuvataan markkinatouhua värikkäästi, ja vertailukohdat aikamme markkinatalouteen löytyvät helposti. Rahanhimo oli voittanut aidon uskon. Selityksessä on vain yksi ongelma: miksi nämä rosvot ryöstäisivät oman luolansa?

Jos vanha selitys ei kuulosta aivan johdonmukaiselta, on syytä etsiä parempia vaihtoehtoja. Uudempi raamatuntutkimus onkin löytänyt kohdasta yllättäviä piirteitä. Rahanvaihtajat olivat itse asiassa temppelin pankin virkailijoita (*kollybistai*), joiden tehtävänä nimenomaan pääsiäisen alla oli temppeliveron kerääminen (2. Moos. 30). He eivät olleet rosvoja, vaan toteuttivat Jumalan käskyä.

Puolen sekelin arvoinen kahden drakman hopeakolikko oli Vanhan testamentin mukaan "lunnasraha". Jumala oli antanut temppeliveroon liittyvän lupauksen: "teidän henkenne on lunastettu" (30:16). Kyse ei siten ollut rahalla keinottelemisesta, vaan temppelin omasta toiminnasta. Veron itse Jumala oli määrännyt Vanhassa testamentissa. Temppeliveron perusteella juutalaiset perheet osallistuivat päivittäisen tamid-uhrin toimittamiseen. Rahoilla ostettiin urhilampaita, ja perhe tuli osalliseksi uhrin anteeksiantamuksesta.

Rosvosakin kohtalo

Jeesus puhuu kuitenkin rosvoista. Mitä hän oikein tarkoittaa? Jeesus lainaa Jeremian kirjaa ja ilmoittaa Siionin vuorella olevan temppelin olevan turmeluksen palvelija. "Mutta te olette tehneet siitä rosvojen luolan." Ihmiset ovat pilanneet Jumalan temppelin.

Profeetta Jeremian sana rosvojen pesästä liittyy jo pakkosiirtolaisuuden edellä vallineeseen turmelukseen. Lauseessa varoitellaan temppelijuhlille tulijoita: "Hylätkää väärät tienne ja tehkää hyvää! Silloin minä annan teidän asua tässä paikassa. Älkää luottako valheen puhujiin, jotka hokemalla hokevat: 'Tämä temppeli on Herran temppeli, Herran temppeli, Herran temppeli'!" (Jer. 7:4–5).

Rosvot, jotka tulevat Jeesuksen aikana temppeliin, eivät ole temppelissä työskenteleviä juutalaisia, eikä lauseella tarkoiteta yksinomaan papistoa. Sen sijaan lauseen avainsanana on luola. Rosvojen luola ei ole paikka, jossa rikokset tehdään, vaan piilo, jonne paetaan ryöstöjen jälkeen. Jeesuksen esimerkki edustaa siten profeetallista puhetta. On turha toistella temppelin nimeä, jos sydän on kaukana Jumalasta.

Jeesus syyttää aikansa Israelia siitä, että se elää paatumuksessa. Ryöstelyidensä jälkeen kansa palaa temppeliin kuin luolaan

Aija Auren

kuvitellen, että Jumala ei ota heitä tuomiolle heidän synneistään. Juuri tässä oli ollut Jeremian kritiikin kohde:

”Mutta te luotatte valheellisiin hokemiin. Eivät ne teitä auta. Tällaisia ovat teidän tekonne: te varastatte, murhaatte, teette aviorikoksia, vannotte väärin, uhraatte Baalille ja juoksette muiden jumalien perässä, joita ette edes tunne! Sitten te tulette tähän pyhäkköön, joka on minun nimelleni omistettu, ja sanotte minun edessäni: ‘Me olemme turvassa!’ Kuitenkaan ette luovu kauhistuttavista teoistanne. Rosvojen luolanako te pidätte tätä temppeliä, joka on minulle omistettu? Siltä se minustakin näyttää, sanoo Herra.” (Jer. 7:8:11).

Rosvoja ovat siis ne, jotka tekevät rikoksensa viikolla ja tulevat sen jälkeen Herran temppeliin kuin luolaan piiloutuen takaa-ajajiltaan. He eivät tunnusta rikostaan eivätkä tee parannusta. Jeesuksen viesti on selvä: Jumala ei tätä joukkoa auta. He joutuvat kohtaamaan Jumalan tuomion.

Sydämen temppeli

Jeesuksen saarnan mukaan oikea temppeli löytyy kääntymyksestä ja sydämen uskosta. Sen aitous mitataan oikean hedelmän, arkielämän oikeudenmukaisuuden perusteella. Jos kääntymys puuttuu, ei temppelin loistokkuuden hokeminen auta taivaallisen Tuomarin edessä. Maan päällä toimitettujen uhrimenojen sijaan Jeesus julistaa hengellisen uudistuksen aikaa, Hesekielin lupausten tapaista kuolleiden luiden heräämistä ja Hengen temppelin rakentamista.

Jeesuksen opetus on varsin ankaraa. Kansan tilanne on yhä Jeesuksen elinaikana sama kuin pakkosiirtolaisuuden aikaan. Jumala on poiminut juutalaiset kuin hedelmät viikunapuusta ja hajottanut heidät kansojen sekaan. Herran kirkkaus on poistunut temppelistä. Pyhä puu on tyhjä. Vaikka maahan paluun jälkeen on rakennettu niin kutsuttu toinen temppeli, siitä ei ole kenellekään hyötyä. Kansa elää yhä hengellisessä pakkosiirtolaisuudessa. Herodeksen temppeli on pelkkä kulissi, joka tulee romahtamaan, kun Jumalan viha kohdistuu siihen.

Ihmiset elävät Jeesuksen mukaan syntiensä vallassa, kunnes tulee Daavidin poika, joka tuo rauhanvaltakunnan ja poistaa heidän syntinsä. Hänestä tulee avoin lähde syntiä ja saastaisuutta vastaan. Siksi ei hyödytä enää huutaa: “Herran temppeli”. Temppeliin vetoajat elävät rosvojen luolassa. Temppeliin takertujille uusi Daavid julistaa kääntymistä ja palaamista Jumalan kuninkuuden alle. Todellinen temppeli on se pyhä kansa, joka on hengellisessä uudistuksessa saanut Jumalalta sisimpäänsä lihasydämen. Jumala rakentaa itselleen temppelin kastamalla syntiset Pyhässä Hengessä.

Onko raamatuntutkimuksesta hyötyä kirkolle?

Timo Eskola

Eksegetiikan pääaineopiskelijat järjestivät yliopistolla 23.3.2012 Eksegeetti-iltamat aiheesta **Eksegetiikka ja kirkko**. Allekirjoittanut oli kutsuttu keskustelijaksi paneeliin, joka käsitteli kyseistä teemaa. Seuraavassa pääkohtia ajatuksistani sekä joitain yleisiä huomioita.

Suomessa eksegetiikalla on pitkään ollut korkea profiili suhteessa kirkkoon. Takavuosien eksegeetit haastoivat kirkon teologeja tarkoituksellisesti. Raamatuntutkijat edellyttivät, että keskustelu käydään heidän ehdoillaan. Akateeminen eksegetiikka esiintyi yleensä yhtenä kokonaisuutena ja yliopiston äänenä. Näin ”eksegetiikka” omana alueenaan asettui usein koko kirkkoa vastaan. Onko mikään muuttunut?

Oma puheenvuoroni liittyi eksegetiikan tieteelliseen luonteeseen. Ensimmäinen väitteeni on, että mitään yhtenäistä eksegetiikkaa ei ole. Yliopisto ei ole sitoutunut ideologisesti tai uskonnollisesti, eikä se voikaan olla. Teologian sisältöä tai tietyn kirkkokunnan oppia koskevissa asioissa akateemisella eksegetiikalla ei ole omaa kantaa. Valtion yliopistolla ei ole kantaa neitseestäsyntymiseen tai ylösnousemukseen. Näin ollen sillä ei lähtökohtaisesti ole edes keskustelijan asemaa: sen sijaan on vain yksittäisiä tutkijoita, joilla on henkilökohtaisia teologisia konstruktioita. He ottavat kantaa kirkossa käytävään keskusteluun omissa nimissään.

Näkemykset vanhenevat

Eksegetiikka muuttuu jatkuvasti ja melko nopeasti. Halusin olla puheenvuorossani konkreettinen: omana opiskeluaikanani tenttikirjojen huippuna oli Rudolf Bultmannin Uuden testamentin teologia. Se ohjasi parikymmentä vuotta sitten sitä, mitä akateemisen eksegetiikan ajateltiin olevan. Bultmannin teoksessa on nykyisen analyysin näkökulmasta katsoen kolme merkittävää mutta erikoista piirrettä:

1. Historian Jeesus oli kadotettu näkyvistä lähes kokonaan. Bultmann piti historian Jeesusta uuskantilaiseen tapaan lähinnä profeetallisena hahmona, jonka tarkoituksena oli julistaa korkeata moraalia. Kaiken messiaanisen hän oletti tulleen evankeliumeihin pääsiäisen jälkeen, kun pääsiäisen tapahtumat ”heijastettiin” takaisin Jeesuksen elämään.

2. Paavalin teologia selitettiin gnostilaisuuden avulla (Erlöser-mythos). Bultmann ei tulkinnut Paavalin teologiaa kontrastissa gnostilaisuuteen vaan väitti, että Paavali kehitteli pelastusopin gnostilaisuuden avulla. Hänen mukaansa Paavali ”tulkitsi Jeesuksen kuoleman nimenomaan gnostilaisen myytin antamien kategorioiden mukaisesti”. Kristinusko nykyisessä paavalilaisessa muodossaan, niin Bultmann väittää, on itse asiassa mysteeriuskonnon mukaelma.

3. Myyteistäriisumisen ohjelman perusteella Uuden testamentin teologiassa ei ole Bultmannin mukaan oppilauseita lainkaan, vaan uskonnon sisältöä haetaan

– paneelikeskustelu yliopistolla

Heideggerin eksistenssifilosofian avulla. Uuden testamentin teologiset lauseet, näin Bultmann toteaa, ”eivät voi olla uskon kohde”. Ne kuvaavat ainoastaan ensimmäisten kristittyjen uskon todellisuutta. Uuden testamentin oppilauseet eivät siten voi olla normatiivisia, Bultmann väittää.

Ammattiteologit koulutettiin Suomessa 20–30 vuotta sitten tällaisen eksegetiikan avulla. Olisiko kirkon pitänyt ottaa nämä näkemykset vakavasti ja muuttaa perinteisiä uskomuksiaan? Monen mielestä olisi. Jokainen raamattukiistaa seurannut tietää, miten voimakkaasti noita näkemyksiä on vuosien varrella vaadittu kirkon omaksi sanomaksi.

Muuttuvien totuuksien tiede

Tiede kyllä hakee totuutta, mutta se ei voi väittää omistavansa sitä. Tutkimuksen historia osoittaa, että tieteen näkemykset vaihtelevat erittäin paljon ja joskus yllättävänkin nopeasti. Jos edellä mainittuja Bultmannin pakollisen oppikirjan näkemyksiä verrataan tämän päivän tieteen käsityksiin, asia käy ymmärrettäväksi.

1. Jeesus-tutkimus joutui murrokseen 1990-luvulla. Siitä lähtien useimmat tutkijat hylkäsivät Bultmannin edustaman tutkimussuunnan. Historian Jeesuksesta alettiin kirjoittaa laajoja, yli tuhatsivuisia teoksia. Jeesus palasi myös Uuden testamentin teologian sisälle. Jeesuksen ope-

Timo Eskola

tusten ja apostolien opetusten välillä nähdään olevan kiinteä yhteys.

2. Paavali-tutkimus on muuttunut vähintään yhtä paljon. Ensinnäkin gnostilaisuuden tarkempi tutkimus pitää koko ilmiötä Paavalia paljon myöhäisempänä. Bultmannin teoria oli anakronistinen. Toisaalta sovitusteologian lähtökohdat löydetään nykyään juutalaisesta teologiasta. Sandersin jälkeisessä Paavali-tutkimuksessa on keskitytty juutalaiseen Paavaliiin – ja todellakin, suomalainen Paavali-tutkimus on itse ollut vuosikausia romuttamassa Bultmannin edustamaa Paavali-tulkintaa.

3. Heidegger puolestaan on mennyt kokonaan pois muodista. On vaikea löytää yhtään eksegeettiä, joka kirjoissaan edes viitaisi Heideggeriin, puhumattakaan samastumisesta hänen eksistenssifilosofiaansa. Tässäkin mielessä Bultmannin aika on ohi. Sen sijaan Uuden testamentin teologian alueella on vähitellen irtauduttu Bultmannin ohjauksesta. Uudella vuosisadalla on nyt julkaistu kolmisenkymmentä laajaa Uuden testamentin teologian esitystä, ja niistä vain jokunen jatkaa jonkinlaisella jälkibultmannilaisella linjalla Saksassa. Useimmat kirjoittajista etsivät Uuden testamentin sanoman sisäistä koherenssia uusin keinoin.

Kenen eksegetiikasta puhutaan?

Kenen eksegetiikasta pitäisi siis yliopiston ja kirkon välisessä vuoropuhelussa puhua? Tulisiko kirkon vaihtaa näkemyksiään aina, kun akateemisen tutkimuksen virtaukset muuttuvat? On aika myöntää, kirkon keskustelussa eksegeetit edustavat vain itseään, eivät tiedettä yleisesti.

Bultmannin vaikutus näkyy Suomessa tosin yhä yllättävän vahvana. Nuorten teologien ratkaisumallit kuulostavat täysin Bultmannin ajan ratkaisuilta: historia ja järki halutaan erottaa evankeliumista ja uskosta. Eksegetiikka sijoitetaan järjen alueelle, ja sille annetaan siellä täysi määräysvalta. Eksegetiikka voi siis jäädä avoimeen ristiriitaan kirkon tunnustuksen kanssa. Usko on kuitenkin jotain muuta, ja papin työ halutaan tehdä uskon näkökulmasta. Juuri tällaisen dualismin Bultmann rakensi: historiallinen tutkimus on erotettava kirkon uskosta.

Ehkä Bultmannia kohtaan esitetyllä kritiikillä voisi olla paljonkin kerrottavaa tämän päivän teologeille. Kaikki eksegetiikka ei ole rakentavaa. Myös eksegeetit ovat ideologisesti sitoutuneita, ja siksi tietoisuus omista sidonnaisuuksista on hyödyllisen keskustelun välttämätön edellytys. Jos rationalistinen historismi otetaan vieläkin keskustelussa väistämättömänä lähtökohtana, edessä on Bultmannin dualismi. Usko ei silloin perustu ilmoitukseen eikä oppilauseita voi perustella. Jumala ei puhu. Jos Bultmann kuitenkin jätetään arvokkaasti ja täysin palvelleena historian hämäriin ja rohjetaan tulla 2000-luvun keskustelun piiriin, eksegetiikka monipuolistuu ja asetelmat muuttuvat. Jeesus palaa teologian sisälle, Jumalan ilmoitus keskellä historiaa nousee takaisin teologian ytimeen, ja kirkko kykenee jälleen jäsentämään omaa raamattuteologiaansa.

Jumalani, Jumalani, miksi?

”Uudessa testamentissa Psalmi 22 on tärkeimpiä Jeesuksen kärsimystä kuvaavia tekstejä”, kirjoittaa professori Antti Laato uudessa psalmeja käsittelevässä kirjassaan Kristus psalmeissa.

Matteus (27:46) ja Markus (15:34) kirjoittavat, kuinka Jeesus ristillä lainasi psalmin toisen jakeen sanoja *Eeli, Eeli lama sabaktani*, ”Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?”

Sanat ovat jääneet evankeliumien kirjoittajien mieleen. Sanoja on toistettu alkuperäisenä Jeesuksen huutona. Joka ne kuuli, ei voinut niitä ikinä unohtaa.

Koko Pyhä Kolminaisuus on mukana ristillä. Paavali sanoo: ”Puhe rististä on hulluutta niiden mielestä, jotka joutuvat kadotukseen, mutta meille, jotka pelastumme, se on Jumalan voima.” (1. Kor. 1:18).

Olen tänä vuonna erityisesti miettinyt sanaa “minut”: Jumalani, Jumalani, miksi *minut* hylkäsit? Miksi Jumala hylkäsi Jeesuksen, jonka elämä oli ainutlaatuinen, täydellinen ja pyhä? Profeetta Jesaja kirjoittaa: “Mutta Herra pani meidän kaikkien syntivelan hänen kannettavakseen.” (Jes. 53:6).

“Jumalani, Jumalani, miksi minut hylkäsit?” on ymmärretty vaikeana, jopa ahdistavana asiana. Hylkääkö Jumala meidät viimeisellä hetkellämme?

Itse asiassa Jeesuksen huudossa on lohdullinen viesti: Jumala ei koskaan hylkää sinua tai minua, koska Kristus on kantanut syntivelkamme.

Mutta puhuuko Psalmi 22 todella Jeesuksen ristikuolemasta? Ps. 22:17:ssa sanotaan: “Koirien lauma saartaa minut, minut ympäröi vihamiesten piiri. Käteni ja jalkani ovat runnellut..” Itse asiassa tekstissä sanotaan: “Koirien lauma saartaa minut, minut ympäröi vihamiesten piiri. *He ovat lävistäneet käteni ja jalkani.*”

Alkutekstissä käytetään sanaa *kā’arî*. Sana arî tarkoittaa (uros)leijonaa, ja kā’arî voidaan kääntää “niin kuin jalopeura”. Mutta lauseesta puuttuu verbi, eikä se sano mitään. Kiinnostavaa on, että Psalmissa 22 puhutaan leijonista kolme kertaa. Kahdessa muussa kohdassa käytetään yleisempää sanaa arjê (Ps. 22:14, 22).

Septuaginta kääntää verbin “ovat lävistäneet” (*ōryksan*), joka kertoo, että taustalla on verbi *kā’arû* = he ovat lävistäneet. Septuagintan käyttämä *ōryksan* viittaa selvästi siihen, että kääntäjillä oli käytössä teksti, joka puhui lävistämisestä. Kääntäjät eivät kirjoittaneet tekstiä, vaan he käänsivät sen.

Toinen todistus on Qumranin psalmikääröistä oleva teksti, jossa 22:17 kohdalla on “*kā’arû*”.

Prof. Antti Laato kirjoittaa yhteenvetona: “Tämä tarkoittanee sitä, että teksti on tarkistettu heprean käsikirjoitusten mukaan ja että varhainen kristillinen kirkko tunsi tulkintaa ōryksan tukevan heprean tekstin.” (A. Laato: Kristus psalmeissa, s. 80).

Ps. 22:17 puhuu todellakin Jeesuksen kuolemasta, ja se on mahtava todistus Jumalan sanan luotettavuudesta.

Henrik Perret

”Ensin tutustuin anoppiin ja sitten vasta vaimoon”

Ville Kettunen

Tuomas Salo*, 24, on entinen teekkari ja nykyinen teologian opiskelija. Pääaineenaan dogmatiikkaa opiskelevan Tuomaan tavoitteena on pappeus. Tuomaan vaimo on puoliksi kreikkalainen, ja he käyvät Kreikassa vuosittain. Kreikassa ihmiset ovat mukavia ja ruoka hyvää.

– ”Kuka minä olen?”, Tuomas miettii hetken. – ”Tuomas Salo, 24-vuotias kolmannen vuoden teologi ja ylioppilas. Huhtikuun alusta olen helsinkiläinen. Olen kotoisin Lapinjärveltä sivarikeskuksen kupeesta, Kouvolan ja Porvoon väliltä. Yhden vuoden opiskelin tekniikkaa, kun en päässyt teologiseen. Tietoliikennetekniikkaa, niitä peruskursseja, ei mitään ihmeellistä.”

Tuomaksen pääaine on dogmatiikka, ja hän tekee kandidaatin opinnäytettä, jossa hän etsii virkateologiaa Klemens Roomalaisen kirjeestä korinttilaisille. – ”Se on osoittautunut huomattavan haasteelliseksi, mutta eiköhän siitä jotain tule.” Teologian opinnoissa Tuomas pitäytyy siihen, mikä on hyvää ja miettii koko ajan, mikä on sitä hyvää ja mikä ei. Tuomas pärjää raamattu-uskollisena kristittynä teologisessa tiedekunnassa. – ”Ei se kauhean eksistentiaalinen vaikeus ole, mutta välillä se on turhauttavaa. Ei siinä muuta vaikeutta ole kun tajuaa, että toiset ajattelevat eri tavalla, ja se vaikuttaa siihen, mitä he sanovat ja mitä he sillä tarkoittavat.”

Tuomaksella on pappiskutsumus, koska tässä maassa tarvitaan pastoreita, jotka sanovat muutakin kuin ”tästä voi olla monta mieltä”. Tuomas käy Helsingin Markus-yhteisössä, joka kuuluu Luthersäätiöön. Tuomas on ollut kerran saarnaamassa Markus-yhteisön iltakirkossa. – ”Harmillisen usein olen poissa Helsingistä, enkä pääse sunnuntain messuihin”, Tuomas toteaa. Hän on miettinyt teologian maisterin tutkinnon lisäksi hankkia toisenkin ammatin, kun vanhauskoisen teologin työllistymismahdollisuudet eivät ole maailman varmimmat. – ”On tällaisia realiteetteja, joihin täytyy ainakin ajatuksen tasolla varautua. Se ei ole vielä ajankohtaista, kun on muutama vuosi tätä teologiaa jäljellä”, Tuomas kertoo.

Tuomaan vaimo on puoliksi kreikkalainen. Tuomas tutustui ensin tulevaan lankomieheen, jonka tapasi Kotkassa nuortenillassa vuonna 2006. Hän oli muuttanut

Kreikasta Suomeen opiskelemaan täällä lukiossa. Hän pyysi Tuomasta mukaan Kreikkaan lomalle. Sattumalta hänen pikkusiskonsa oli muuttamassa Suomeen, ja siitä se alkoi. – ”Ensimmäisen kerran tavattiin Kreikassa, mutta seurustelu alkoi Suomessa. Huvittavaa oli se, että ensin tutustuin anoppiin ja sitten vasta vaimoon.”, Tuomas naurahtaa. – ”Useimmiten kaksi kertaa vuodessa käydään Kreikassa – joskaan ei ehkä tänä vuonna. En välttämättä itse käy toista kertaa, kun kesä on täynnä muuta ohjelmaa. Muuten siellä tulee kyllä käytyä ja kierreltyä sukulaisissa, kun eivät ne kreikkalaiset tänne Suomeen tule.”

Tuomas on oppinut nykykreikkaa vaimonsa kautta, ja nykykreikasta on ollut hyötyä myös Uuden testamentin kreikan opiskelussa, vaikka yliopistolla sanotaan, ettei niillä ole mitään tekemistä keskenään. Erojakin on, mutta ne eivät haittaa Tuomasta.

Kreikassa on Tuomaan mukaan erilainen meininki, ihmiset ovat mukavia, ja ruokakin on hyvää. Sää on hyvä sekä kesällä että talvella. – ”Kreikkalainen ruoka on muutakin kuin fetajuustoja ja oliiveja. Ensinnäkin siellä on paremmat kasvisruuat, Suomessa kun ei ole muunlaisia kasvisruokia kuin sellaisia, joissa liha korvataan soijamössöllä. Feta ja oliivit ovat aika yleinen osa ihmisten ruokavaliota. On linssisoppaa ja papusoppaa, sitten vähän työläämpiä ruokia kuten musakaa ja muuta tällaista”, Tuomas valaisee.

Tuomas on harrastanut kuorolaulamista Otaniemen kappelikuorossa muutaman vuoden. Espoosta Malminkartanoon muuton myötä kuoroharrastus saattaa jäädä. – ”Kuorolaulu on kyllä hieno harrastus sinänsä, ja se on kivaakin”, Tuomas sanoo. – ”On tullut hilluttua Ristin killassa Otaniemessä, ja sieltä joku pyysi mukaan kuoroon. Mukavaa, että niin kävi”, Tuomas kertoo kuoroharrastuksen alkamisesta. Muita harrastuksia ovat tietokonepelit – erityisesti vanhat. Myös fantasia- ja scifikirjallisuus kuuluu harrastuksiin.

STI on Tuomakselle hyvä ympäristö tehdä yhteistyötä muiden samoin ajattelevien teologian opiskelijoiden kanssa. Kirjastosta löytyy ”kaikenlaista siistiä”, mitä yliopistosta ei löydy. STI on oppimisympäristö, jossa voi oppia raamattu-uskollista teologiaa. – ”Kiitos kaikille tukijoille, tämä on hieno paikka. Ilman lahjoituksia tätä ei olisi”, Tuomas haluaa lopuksi kiittää tukijoita.

(*Haastateltava on eri Tuomas Salo kuin Kulmakiven numerossa 3/2011 *Opiskelijan suusta*)

OPISKELIJAN SUUSTA

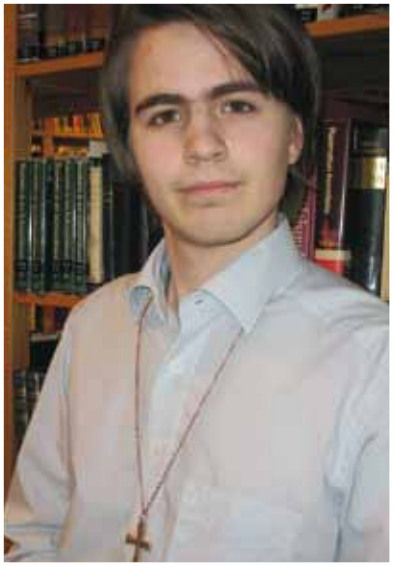

Lähdin opiskelemaan teologiaa, koska siinä yhdistyvät akateemiset ja hengelliset intressit. Päätin hakea Helsinkiin, koska Joensuu on niin kaukana. Sanonta ”Aloitti Hengessä, päätti Helsingissä” oli kyllä aiemmin tuttu, mutta itsessäni olen havainnut vastaavia merkkejä varsin vähän. Saman koulutuksen saaneet tutkijat voivat vetää samasta asiasta ihan eri johtopäätökset, mikä on varsin lohdullista. Kaikkea maailman tietoa ei voi eikä tarvitse omaksua. Siksi en kovinkaan kauan jaksanut vaivata päätäni identiteettikriisillä. Usko Jeesukseen ja Raamatun sanaan on myös järjellisesti perusteltua, ja siksi voin opiskella ja kartuttaa tietopankkiani rennolla mielellä.

Opiskeluissa onkin rasittanut enemmän määrä kuin laatu. Olen hidas toimija, joten tiuhaan satelevat tehtävät tekevät tiukkaa. Koen silti olevani oikealla alalla, koska olen ”professorityyppiä”. Teologeja on monenlaisia, koska teologia on alana laaja aina dogmatiikasta uskonnolliseen viestintään. Suosikkiaiheitani tällä hetkellä ovat messiaanijuutalainen teologia, klassiset kielet ja Kaukoidän kontekstuaaliset teologiat.

STI on minulle ollut levähdyspaikka, johon voi aina poiketa opiskelun lomassa, koska se on niin lähellä yliopistoa. Usein olen mennyt tekemään läksyjäni joko kirjastoon tai tietokonehuoneeseen. Luennotkin ovat hyviä ja rentouttavia, ja erityisesti Uuden testamentin narratiivisen teologian luennoilla on tullut monia oivalluksia. Teologian opiskelemisessa on hienoa huomata, että vähä vähältä monet Raamatun irrallisilta tuntuvat yksityiskohdat alkavat nivoutua yhdeksi kokonaisuudeksi.

Mielestäni parasta antia ovat keskustelut olohuoneessa. Aina siellä ei ole ihmisiä, mutta kello kahden hartaus ja kahvituokio sen jälkeen on hyvä tilaisuus rupatella, teologisoida ja ”virkistyä yhteisestä uskostamme”. (Room. 1:12)

Jukka Ahonen, teol. yo

IUSTITIA 28

Teksti, tunnustus ja tulkinta

Suomen teologinen instituutti 2012. 203 s. Hinta 12 €

Raamatuntulkinta ja kirkon oppi ovat pitkään olleet jännitteessä. Eksegetiikkaa ei ole koettu teologian palvelijaksi, vaan pikemminkin ilkeäksi isännäksi. Se on pyrkinyt määrittelemään, millä ehdoilla kirkon keskustelu oppisisällöistä olisi käytävä.

Uusi aika tuo mukanaan uudet tuulet. Kansainvälisessä keskustelussa eksegetiikan ja opin välisen yhteyden tarkastelu on noususssa ja alan teoksia julkaistaan runsaasti. Vuoropuhelu Raamatun tutkijoiden ja dogmaatikkojen välillä elää uutta kukoistuskautta.

Teologian avautuminen omille lähteilleen on ollut mahdollista erityisesti sekularismin kriisiytymisen kautta. ”Modernin” ohjelmat on kyseenalaistettu lähes kaikilla aloilla. Siksi uudet puheenvuorot kummaltakin taholta ovat tervetulleita täyttämään sitä tyhjiötä, jonka maallistunut teologia on vuosikymmenten aikana jättänyt. **Iustitia 28** pyrkii omalta osaltaan tarjoamaan pieniä avauksia tähän suuntaan.

Kirjan **artikkelit** ovat: 1. Timo Eskola: *Johdanto: eksegetiikka ja kirkon dogma*, 2. Timo Eskola: *Jatkuvan tulkinnan harhakuva – sosiologia ja reduktio hermeneutiikassa,* 3. Lauri Thurén: *Lukeminen kannattaa aina,* 4. Vesa Ollilainen: *Kuulemisesta ymmärtämiseen: hermeneuttisia näkökulmia Jeesuksen vertauksiin*, 5. Raimo Mäkelä: *”Luin Juudan kansan historiasta oman elämänkertani”. Miten Raamattua ymmärretään typologisesti*, 6. Raimo Mäkelä: *Laki ja evankeliumi Raamatun ymmärtämisen avaimena*, 7. Raimo Mäkelä: *Jumala hallitsee ihmisiä kahdella eri tavalla eli kahdessa eri ”regimentissä”, maallisesti ja hengellisesti,* 8. Aleksi Kuokkanen: *Raamattu lakina ja evankeliumina postmodernille ihmiselle*.

VIERAILUT

Henrik Perret

20.–21.4.	Laitila, Raamatun punainen lanka
4.–5.5.	Kristiinankaupunki, Raamatun pun. lanka/Bibelns röda tråd
25.–26.5.	Pieksämäki, Raamatun punainen lanka

Timo Eskola

31.3.	Suomen Raamattuopisto, Kauniainen
21.4.	Lempäälän seurakunta
9.5.	SRO, Kauniainen, valmennus-kurssi
13.6.	Keski-Porin seurakunta

AIOTKO TEOLOGISEEN?

Valmistaudu laadukkaasti teologisen tiedekunnan pääsykokeisiin **Suomen Raamattuopistossa Kauniaisissa 8.–11.5.**

Valmennuskurssi on tarkoitettu Helsingin yliopiston teologiseen tiedekuntaan pyrkiville. Kurssilla käsitellään pääsykoekirjat, hiotaan luku- ja vastaustekniikkaa aineistokokeeseen sekä selvitellään teologian opiskelun pulmakohtia. Tutustu kurssiohjelmaan osoitteessa **www.sro.fi. Ilmoittautumiset 30.4. mennessä.**

Kurssin hinta: 95 euroa. Lisämaksusta mahdollisuus yöpymiseen ja ruokailuun.

Järjestäjät: *Suomen Raamattuopisto, Suomen ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys, Suomen teologinen instituutti.*

Lisätiedot ja ilmoittautuminen:
Suomen Raamattuopisto
Helsingintie 10, 02700 Kauniainen
info@sro.fi
puh. 09 512 3910
www.sro.fi

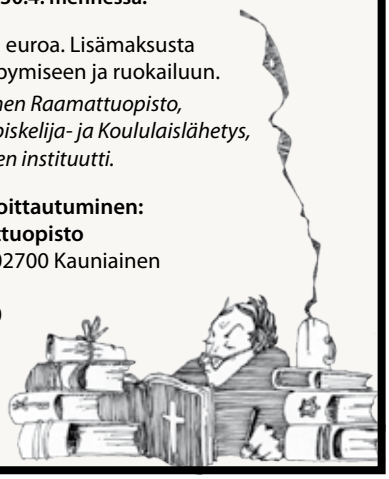

Suomen teologisen instituutin sääntömääräinen

KEVÄTKOKOUS

pidetään tiistaina 8.5. klo 16 STI:ssä

Käsiteltävänä on vuoden 2011 vuosikertomus tilinpäätöksineen.

Päätösvalta on jäsenjärjestöjen edustajilla, mutta myös kaikki tukijäsenet ovat tervetulleita.

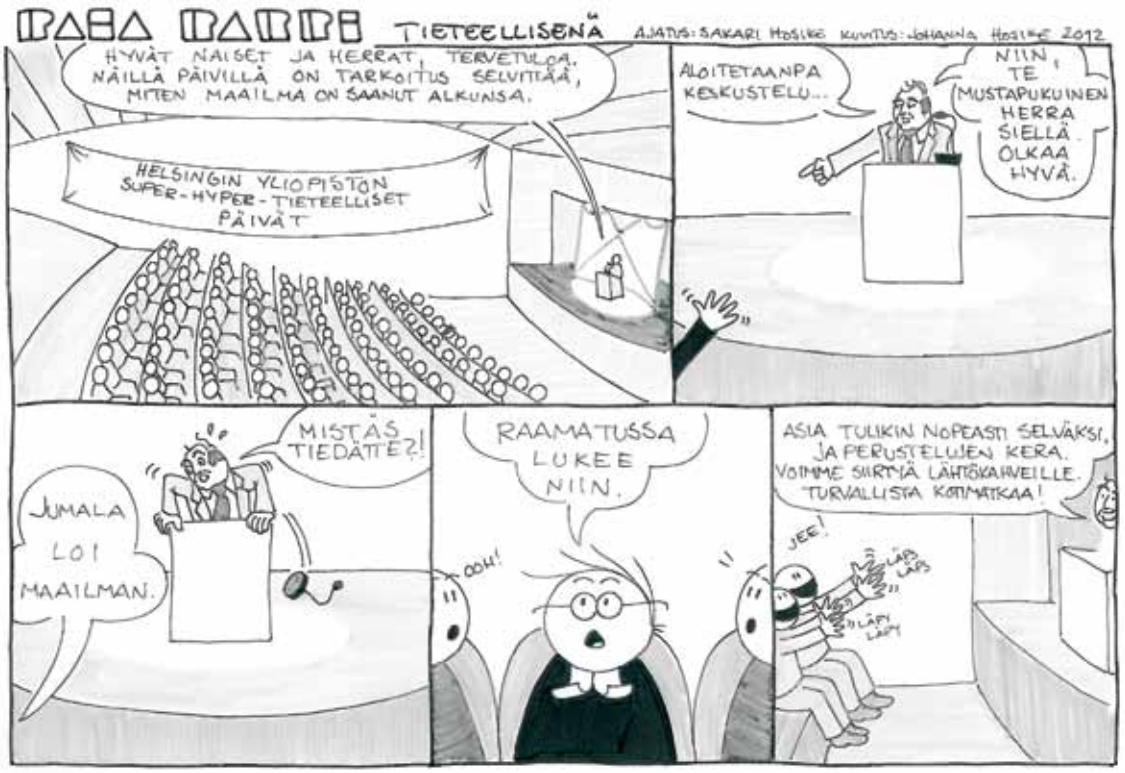

KIRJATILAUS

Iustitia 28: Teksti, tunnustus ja tulkinta – eksegetiikasta kirkon dogmaan

normaalihinta 12 euroa ☐
opiskelijahinta 8 euroa ☐

Toimitukseen lisätään postituskulut.

Nimi .....

Osoite .....

.....

.....

Vakiotilauksen peruutus

.....

Suomen teologinen instituutti maksaa postimaksun.

Suomen teologinen instituutti
Vastauslähetys
Sopimus 5006510
00003 HELSINKI

SUOMEN TEOLOGINEN INSTITUUTTI

Osoite
Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin
09 668 9550

Faksi
09 6689 5555

Sähköpostit
sti@sti.fi
etunimi.sukunimi@sti.fi

Kotisivu
www.sti.fi

Pankkitili
Sampo 800011-564245
FI74 8000 1100 5642 45, BIC DABAFIHH

Työntekijät
pääsihteeri Henrik Perret (gsm 0500 542 542)
tutkija Timo Eskola (koti 019 722 702)
sihteeri Kirsi Sell

Aukiolo: lukukausien aikana klo 9–19

Taitto Kirsi Sell

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus. Seurakuntavierailuja, luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali.

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa. Vuositukijäsenmaksu 35 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa 2020/2011/400 (7.6.2011–6.6.2013)

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja
toiminnanjohtaja Lasse Nikkarikoski

Jäsenjärjestöt
Ev.-lut. Lähetysyhdistys Kylväjä
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Radiolähetysjärjestö Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
Kaisaniemenkatu 13 A
00100 HELSINKI

M
Itella Oyj
. D022

Teidän edestänne annettu ja vuodatettu

Kansikuvat:
Hilpi Jenu